

Dosarul nr. 3r-198/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul depus de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bass Systems” (în prezent SRL „S&T IT Services”) împotriva Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care cererea de apel depusă de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor împotriva hotărârii din 14 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarată inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La 04 noiembrie 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Bass Systems” (în prezent SRL „S&T IT Services”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu privire la contestarea actului administrativ (f.d.2-4).

Prin hotărârea din 14 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Bass Systems” SRL împotriva Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

La 04 decembrie 2019, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii menționate, solicitând casarea în partea admiterii acesteia cu emiterea unei decizii noi privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor împotriva hotărârii din 14 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d.91-92).

La 04 iunie 2020 (data de pe plicul poștal) Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, a depus recurs împotriva încheierii din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, cu adoptarea unei încheieri noi privind dispunerea admisibilității acțiunii și transmiterea dosarului la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecare (f.d.98-100).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a recepționat notificarea la data de 03 martie 2020, iar din data de 18 martie 2020 conform Dispoziției nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, s-a dispus că pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

A specificat că, reieșind din faptul că instanța de apel a notificat la data de 03 martie 2020 apelantul și intimatul, conform căreia a fost acordat termenul de 15 zile pentru depunerea referinței, cu avertizarea părților că neprezentarea în termen a probelor, nu va împiedica soluționarea cauzei în apel, consider că a fost acordat termen părților până în data de 19 martie 2020, inclusiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1), prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 20 mai 2020, care a fost recepționată de către recurent, conform extrasului la poșta electronică, la data de 29 mai 2020 (f.d. 94). Prin urmare, recursul depus de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor la 04 iunie 2020 (data de pe plicul poștal) este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul depus de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, și de a menține încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că, prin hotărârea din 14 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SC „Bass Systems” SRL împotriva Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

La 04 decembrie 2019, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii menționate, solicitând casarea în partea admiterii acesteia cu emiterea unei decizii noi privind respingerea integrală a acțiunii.

Potrivit avizului de recepție nr. DS9350003926AS Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a recepționat hotărârea motivată din 14 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la 05 februarie 2020 (f.d. 75)

Prin încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă cererea de apel depusă de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor împotriva hotărârii din 14 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege (f.d.91-92).

Conform art. 232 alin. (1) și (2) Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor prin recursul înaintat a criticat concluzia instanței de apel, indicând că apelantul și intimatul au fost notificați de către instanță la 03 martie 2020, fiind acordat termenul de 15 zile pentru depunerea referinței, cu avertizarea părților că neprezentarea în termen a probelor, nu va împiedica soluționarea cauzei în apel, respectiv a considerat că a fost acordat termen părților până în data de 19 martie 2020, inclusiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, analizând argumentul recurentului, îl consideră declarativ, or, conform avizului poștal de recepție, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, cu adresa bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198, mun. Chișinău, a recepționat hotărârea

motivată din 14 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, la 05 februarie 2020 (f.d. 75).

Prin urmare, hotărârea motivată din 14 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost expedită pe adresa corectă a pârâtului, fiind recepționată la 05 februarie 2020.

Mai mult, conform informației plasate pe site-ul Poșta Moldovei (www.posta.md), la rubrica „Track&Trace”, indicând ID-ul avizului de recepție, DS9350003926AS (f.d.48), instanța de recurs constată că, scrisoarea expedită care conținea hotărârea motivată din 14 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în adresa Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a fost recepționată de către reprezentantul acesteia la 05 februarie 2020 (SIGNED BY: Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor).

În această ordine de idei, Colegiul judiciar reține că apelantul a făcut cunoștință cu hotărârea motivată la data de 05 februarie 2020, prin urmare calcularea termenului a început a curge din ziua imediat următoare, adică la 06 februarie 2020.

Astfel, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 06 februarie 2020 și a expirat la data de 06 martie 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului motivat.

În acest interval de timp Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor nu a depus apel motivat. Argumentul recurentului precum că instanța de apel urma să stabilească data ședinței îndată după expirarea a 10 zile a stării de urgență și să înștiințeze apelantul despre ședință, este apreciat ca fiind neîntemeiat or, conform art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Instanța de recurs, analizând argumentul recurentului, îl consideră neîntemeiat, or, prin prisma art. 235 din Codul administrativ, instanța de apel stabilește un termen apelantului dacă cererea de apel nu întrunește condițiile art. 233 alin. (1) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 233 alin. (1) din Codul administrativ, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211, alin.(1), lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

Conform art. 211 alin.(1) lit. a)-d) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia.

Astfel, din conținutul normelor de drept sus-citate rezultă că legiuitorul a stabilit expres în care cazuri instanța de apel acordă apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

La caz, neindicarea circumstanțelor de fapt și de drept pe care apelantul își întemeiază pretenția, nu constituie temei de acordare a termenului pentru lichidarea neajunsurilor.

Completul specializat menționează că, Codul administrativ prevede expres împuternicirile instanței de apel în cazul în care nu este prezentat apelul motivat, iar

acordarea unui termen pentru prezentarea apelului motivat ar constitui o ingerință în drepturile intimatului.

În acest context completul specializat concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil, or, este cert că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, rezervându-și dreptul de a depune apelul motivat după recepționarea hotărârii motivate, recepționând la 05 februarie 2020 hotărârea motivată a instanței de fond nu s-a conformat prevederilor legale și nu a depus apelul motivat în termenul stabilit la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

În acest context completul specializat reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu reacredință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În urma celor relatate se constată drept temeinică încheierea instanței de apel, deoarece Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

De asemenea, în termenul stabilit de lege pentru prezentarea apelului motivat apelantul nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În aceste circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție subliniază că, neprezentând apelul motivat în termenul stabilit de lege, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, a demonstrat o

neglijență a drepturilor sale procedurale, prin urmare instanța nu poate accepta o asemenea omisiune or, aceasta contravine legislației naționale și internaționale.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Se menține încheierea din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Bass Systems” (în prezent SRL „S&T IT Services”) împotriva Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh